

מסרים לכלל...

בעריכת הרב נחום גמליאל

לקח מהפרשה,

'מה טובו אהליך יעקב' (כד' ה')

התנהגות המלכותית יוצרת את האווירה המיוחדת של הבית היהודי, שכל גויי הארץ מקנאים בו, ואינם יודעים שהוא הוא סודו של האושר הגדול. כדאי לשמוע על הנהגתו של הרב מאיר חדש זצ"ל מנהלה הרוחני של ישיבת חברון.

שמענו עדות מתלמיד חכם אחד שזכה בצעירותו להתארח בביתו של הרב, ובמשך תקופה ארוכה סעד על שלחנו.

"ישבתי עם הרב בארוחת בוקר – סיפר – בעת שזוגתו הגישה לו את האוכל, ולא אוכל לשכוח איך מידי יום ביומו הודה לה הרב מכל הלב, וברך אותה על הטובה שעשתה עמו בבוקר זה, בכך שהכינה והגישה עבורו את האוכל.

דבר נוסף שאני זוכר ולא יכול לשכוח, שבכל בוקר היה הרב מודה לה במילים אחרות. לא היה יום אחד שאמירת התודה הייתה במילים הזהות לאתמול. תמיד הוסיף משהו שלא אמר אתמול, או שהפך את הסדר, או שהוסיף נופך במשל מסוים. כל יום – והחידוש שלו.

ואסור לשכוח דבר נוסף: המשגיח לא היה אז אברך צעיר, הוא היה כבר 50 שנה אחרי החתונה! ובכל זאת לא נס ליחה ולא פג טעמה של ה'תודה' שאמר לאשתו.

היה זה עבורי מסר מאלף שאין כמוהו. ראשית לא לשכוח להודות, ושנית לא לחזור על אותן מילים. אם הנוסח שגרת, זה מוכיח שלא חושבים על מה שאומרים אלא התודה יוצאת באופן אוטומטי.

צריך לחדש ולהוסיף, ולא לשכוח שאף אחד לא חייב לעשות לנו כלום, ואם עושים מגיע תודה רבה על כך, ובצורה שאמר הרב.

ואם כך לגבי הרעיה, על אחת כמה וכמה שיש לנו להודות ולהלל את בוראינו על כל החסדים שהוא עושה עמנו יום יום ושעה שעה".

ליראת שמים

יהונתן בן שלום / נהוראי בן נאווה / מלאכי בן נאווה / ידידיה בן נאווה / אחיה בן נאווה
נאווה בת מרים / טוהר בת נאווה / נעמה בת נאווה

פינת ההלכה

חולה בשבת (שכ"ח)

חולה שיש בו סכנה

- (א) חובה להציל גם בשבת חולה שנסקפת סכנה לחייו, או כשיש חשש סכנה לחייו, אפילו אם לשם כך צריך לחלל את השבת.
- (ב) החובה קיימת בכל חולה יהודי, בכל גיל ובכל מצב, בין אם המדובר בתינוק או בחולה אנוש שמעריכים שנותר לו רק זמן קצר לחיות.
- (ג) אין להיענות לבקשת חולה כ"ל המסרב שיחללו עליו את השבת. צריך לשכנע אותו בחשיבות הטפול המיידית, ואם לא מצליחים לשכנע צריך לטפל בו ולחלל עליו את השבת גם ללא הסכמתו.
- (ד) צריך לעשות את הפעולות הנדרשות להצלת חיים במהירות המרבית. אין לבזבז זמן יקר כדי לשאול 'אם מותר לחלל שבת', ואין לאבד זמן יקר כדי למצוא גוי שיעשה את פעולות ההצלה.
- (ה) כל מי שיכול צריך לפעול מיד, גם אם יתכן שאחרים כבר עשו פעולות הצלה ותהיה כפילות.
- (ו) כל מי שפעל כ"ל יקבל שכר טוב על מעשיו גם אם התברר בדיעבד שהפעולה שעשה הייתה מיותרת וההצלה נעשתה כבר על ידי אחרים.
- (ז) צריך לעשות את פעולת ההצלה בדרך הקצרה והמהירה ביותר, לכן אין לפנות חולה כזה למרפאה (טרי"ם) אלא לגשת אתו מיד לבית החולים.

בעד ונגד ריטלין / חלק ד'

מהמאמרים האחרונים נדמה כי אני מקדמת מכירות של הריטלין. ובכן כמו שכתבתי באחד המאמרים יש הלוחצים מהר מידי על ההדק וממליצים מיד על התכשיר. תכשיר זה הוא מצוין כשמשמשים בו במקרים שאין ברירה אחרת. לפני השימוש בתכשיר צריך לבדוק אם הבעיה היא לא אחת מאלו שמנינו במאמרים הקודמים (חברתית, אישית, לימודית...) ולא בעיה בריאותית. אבל אם נוירולוג מאבחן ומחליט שצריך להשתמש בריטלין לדעתי בהחלט יש לעשות זאת, בדיוק כמו שאם אופטומטריסט החליט שילד צריך משקפיים אף אחד לא מהסס. כמובן שצריך למנוע מילדים אלו משקאות ואוכל המכילים קופאין (רד בול ושוקולד על צורותיו השונות) לתת להם לאכול הרבה ירקות ואומגה 3 ולהקפיד על זמני שינה. **לרפואת שושנה בת רחל**

סיפור לשבת

היהודי שגירש יהודים

עגמת-נפש רבה נגרמה לצדיק רבי מיכל מזלוטשוב בשל התקלות המוזרות שפקדוהו הפעם. היה זה יום ששי, והוא היה בדרך-אלו רבו הבעל-שם-טוב, אצלו קנה לעשות את השבת. זה עתה הלפה מרכבתו על פני כפר קטן, ששמו יצא בכל הסביבה, לאו דוקא לשבח. בכפר הזה התגורר יהודי שהכל הפירוהו כאדם רע-מעללים. הפונדק של הכפר, ששמש גם בית-מזיגה, היה נתון בידיו בחכירה, והוא לא היה מניח לשום יהודי להתאכסן בו. היהודים באזור נמנעו מלהציג את פנות רגליהם על מפתח הבית, ואלו עבור הגזרים העמיד בעל הפונדק שומר מיוחד שדאג להרחיקם מהסביבה. עגלת הצדיק רבי מיכל לא הרחיקה מהכפר, והנה נשבר אופן העגלה. העגלון נאלץ לטל עמו את האופן השבור אל הכפר כדי לתקנו. מלאכת התקון נמשכה זמן רב, אך רבות מחשבות בלב איש, ועצת ה' היא תקום. העגלה לא הספיקה לנסע אלא דקות מעטות, כששלתע נשבר גם האופן השני. עתה היה ברור לרבי מיכל, שמן השמים מעכבים אותם, כדי שיעשו את השבת בכפר. העגלון נסה להניאו ממחשבתו זו באמרו, שהיהודי הרשע יגרשם ככלבים, וחבל להתבזות ולזכות במנת חרפות וגדופים. אולם הצדיק הביע את בטחונו, כי הם יעשו את השבת בביתו של היהודי. מטבעות כסף יחידות ששלשלו לידיו של השומר, עשאוהו כחרש לא ישמע וכענר לא יראה, והצדיק ומלוהו נכנסו הישר אל הפונדק ובקשו את רשות בעליו לשהות במקום ביום שבת-קדש.

"מי הכניס אתכם לכאן?!", צעק לעברם האיש רבי מיכל לא התרגש כלל מצעקותיו. "אופן העגלה שלנו נשבר ליד הכפר, ואנו מבקשים לשבות כאן ביום השבת", אמר בנחת. "הסתלקו מכאן מיד, לפני שאששה בכם את פלבי", השתולל האיש, כשפניו אדמות מזעם. רבי מיכל, בקול רגוע ושליו, השיבו: "איננו מבקשים ממך לא אכל ולא משקה, רק לשבות כאן". דבריו השלולים וארשת פניו האצילית פעלו את פעלתם בצורה מדהימה. זעמו של האיש שכך מעט, ולהפתעת העגלון נאות להם, והעמיד לרשותם חדר למשך השבת.

"איני זקוק שתשלמו לי", אמר לאורחיו, "רק זאת אבקש מכם, שלא תספרו לאיש שהתארחתם בביתי, כדי שלא ישתרש כאן המנהג הרע של הכנסת אורחים..." השבת עברה עליהם במנוחה יחסית. רבי מיכל ומלוהו קדשו על היין שהיה עמם וסעדו את לבם במעט המזון שנשאר בידיהם. את בעל-הבית כמעט לא ראו במשך השבת. הוא היה עסוק בעניניו והתעלם לחלוטין מנוכחותם של אורחיו. הם דוקא שמחו על כך, שכן חששו שמא יפריע את שבתם.

כשהגיע רבי מיכל לבעל-שם-טוב, שאלו רבו היכן עשה את השבת. נפר היה שהבעל-שם-טוב מאזין היטב לתאורו של תלמידו על אותו יהודי, בעל הפונדק. עיניו הטהורות היו נעוצות בנקדה פלשהי בחלל, והוא שקע במחשבות. אך רבי מיכל לא יחס לכך חשיבות מיוחדת. בדרך-חזרה, כשהגיע לעיר הסמוכה לאותו כפר, מצא את אשתו של היהודי, בזוכיה, עומדת עם עגלה בשער העיר. לתדהמתו אמרה לו, כי בעלה נפטר ומטל בעגלה, ולפני מותו צנה עליה להמתין בשער העיר לאיש ששבת אצלם בשבת ולגלות לו את סודו. האשה ספרה לו, כי בעלה היה צדיק גדול, שהסתיר את עצמו כל ימיו. היא ציינה שלא תוכל לספר לו על כל צדקותיו, רק זאת שיש בעיר יהודי שידוע כמכניס אורחים וכבעל צדקה גדול, שהוא עצמו היה יהודי רגיל לגמרי, אלא שבעלה שלם לו עבור כל מעשי הצדקה שעשה, מבלי שאיש ידע על כך.

רבי מיכל נחרד ומהר להכניס העיר והלספר לתושבים על הגלוי. הוא מצא את האנשים שמחים וצוהלים על שנפטרו מאותו רשע, הם גם תכננו לבקש מאשת הנפטר סכום גבוה עבור הקבורה, כדי לכפר על כך שבחזיו לא נתן פרוטה לשום ענין יהודי, כפי שהתבטאו. רבי מיכל מהר להסות את הנוכחים, וספר להם את דברי האשה. בתחלה נחכו האנשים למשמע דבריו, ואולם, כשקראו לבעל הצדקה והלה נכנס בפנים נפולות ואמת להם את דברי האשה, נתמלאו פחד וחרדה. בבש-פנים הלכו אל האשה והציעו לערך לנפטר לונה מכבדת, כדי לכפר בכך על שזלזלו באיש בחזיו ולא ידעו על צדקותו הגדולה. אך האשה הראתה להם את צנאת בעלה, שבה נכתב, כי כשהעגלה תכנס לעיר, יבואו לעמתה שני אנשים זרים, ורק הם יתעסקו בקבורתו. וכך היה. כשהעגלה נכנסה העירה, הופיעו שני אנשים בלתי-מפריים, והם התעסקו בהכנתו של הנפטר לקבורה. איש מלבדם לא נגע בו. לאחר הקבורה הסתודד רבי מיכל עם השניים לדקות אחרות, ואחר-כך נעלמו כלעמית שבאו. לאנשי העיר הספים הצדיק לגלות רק זאת, שאחד מן השניים היה אליהו הנביא.

(תורנד שעשועי)

להצלחת ליו ומיקי בן שטרית
להצלחת ורד שירן ונתנאל הכהן

חכמת חיים מתוך הספר *de ימחלה: חיוק הוא קו צקום שמיישר הרפה דברים*